

ИЗЗАТ ВА КУЧ-ҚУДРАТ АЛЛОҲНИКИДИР

Улардан қўрқманг!

Аллоҳ таолонинг китобида бир оят борки, у таҳликали кезларда мўминларни юпатади, уларга йўлланма кўрсатади ва шу билан бирга у оят иймонни ўлчайдиган меъёр ҳам ҳисобланади. Аллоҳ таоло деди:

"Албатта, ўша Шайтон сизларни ўз дўстларидан қўрқитади. Агар мўъмин бўлсангизлар улардан қўрқмангиз, Мендан қўрқингиз!". (Оли Имрон сураси, 175-оят).

Ояти каримадан шуни уқамизки, Шайтон бизларни ўз дўстларидан қўрқитмоқчи бўлар экан. Шайтоннинг дўстлари яҳудийлар, насронийлар, кофирлар, мунофиқлар ва залолат аҳлларидир. Аллоҳ таоло: **"Улардан қўрқмангиз!.."** деди. Бу қатъий таъқиқ улардан қўрқиш ҳаром эканини кўрсатади. Негаки, Аллоҳ таоло **"Улардан қўрқмангиз, Мендан қўрқингиз!"** деб, иккита қўрқувни бир-бирига муқобил тарзда келтирди. Аллоҳдан қўрқиш фарздор. Бунинг акси эса махлуқдан қўрқишдир. Демак махлуқдан қўрқиш ҳаром бўлади. Инсоннинг қалби идишга ўхшайди: агар у Аллоҳнинг қўрқуви билан тўлса, ундан махлуқнинг қўрқуви чиқиб кетади. Бордию у Аллоҳнинг қўрқувидан холи бўлса, инсон ҳамма нарсадан қўрқадиган бўлиб қолади. У нафақат Шайтон ва унинг дўстларидан, балки ҳар қандай нарсадан, юлдузлару ёмғирлар, шамоллару денгизлардан қўрқувда бўлади. Шу боисдан мушриклар турли "илоҳ"ларга, қуёш, ой, денгиз, осмон ва юлдузларга ибодат қилишарди. Улар

нима учун бу нарсаларга ибодат қилишган? Негаки, улар Аллоҳ таолодан эмас, мана шу нарсалардан қўрқишар эди. Юкоридаги оятда Аллоҳ таоло **"Агар мўмин бўлсангизлар..."** деди. Ушбу лафз ҳақиқий мўмин бўлиш учун Аллоҳ таолодан қўрқиш ва махлуқлардан қўрқмайдиган бўлиш шарт эканлигини билдиради.

Бугунги кунда Ислом душманлари муслмонларнинг қалбларига қўрқув солиш борасида анча илгарилаб кетишган. Мисол юзасидан айтадиган бўлсак, одамларни хавотирга солиш учун махсус хизматлар иш олиб боради. Шунингдек, радио, телевидение, китоб, газета, журнал, аудио ва видео кассеталар сингари ахборот тарқатиш воситалари ишга солинади. Бу воситалар инсонда саросима уйғотиб, уни ҳар қандай ишни бажаришдан тўхтатиб қолишда жуда қўл келади. Масалан, сиз жаҳондаги ҳар қандай кутубхонага кирсангиз, юзлаб, балки минглаб детектив китобларни топасиз. Уларнинг баъзилари хабарлар, баъзилари таҳлил, баъзилари мақолалар яна баъзилари эсдаликлардан иборат. Бундан ташқари, ушбу жанрда ишланган филм, пьеса ва суратлар ҳам сон-саноксиз топилади.

Бу каби нарсаларнинг салмоқли қисми ўйдирмадан иборат бўлиб, бунинг ортидан одамлар орасида саросима уруғини сочиш кўзланган бўлади. Чунки улар инсонни бир иш қилишидан олдин тўхтатиб қолиш муваффақиятдир, деб айтишади. Яъни улар одамларга ҳадик солиш тамойили асосида иш юритишади. Ҳатто талайгина одамлар қаттиқ юрак олдириб қўйганларидан уларнинг

Иззат ва куч-қудрат аллоҳникидир

кўз ўнгида шарпалар ўйнаб юради: Тссс... деворнинг ҳам қулоғи бор!..

Баъзи бировларга эса худди уйларида махфий кузатиш ёки эшитиш мосламаси бордек туюлаверади. Гўёки унинг ҳамма ҳатти-ҳаракатлари ҳисобга олиниб, ҳар бир гапи ёзилиб боради, ўзи ҳам уйқусидаю уйқоқлигида кузатувдан қочиб қутулолмайди. Биз айтамызки: буларнинг ҳаммаси тўғри. Лекин бундай қўрқув кимдан бўлиши керак? Аллоҳдан! Аллоҳ таоло айтади:

"У бирор сўзни талаффуз қилса, албатта унинг олдида ҳозир у нозир бўлган бир кузатувчи (сўзни ёзиб олувчи фаришта) бордир". (Қоф сураси, 18-оят).

"Ҳар бир жон устида унинг амалларини ёд олувчи (фаришта) бордир". (Ториқ сураси, 4-оят).

"Албатта сизларнинг устингизда ҳар бир ишингизни ёд олувчилар бор. Улар ёзувчи улў зотлардир. Улар сизлар қилаётган ишларни билурлар". (Инфитор сураси, 10-11-12-оятлар).

Бу оятларда зикр қилинган кузатувчилар малоикалар бўлиб, Аллоҳ уларга инсонни ҳамиша кузатиш ва ишларини ёзиб бориш имкониятини берган.

Шуниси қизиқки, айрим кимсалар ёзувчи фаришталарни менсимайдилар, ҳозир у нозир бўлиб турган Рақиб у Атийд

фариштани писанд этмайдилар, икки малоика ёзиб борадиган саҳифаларга лоқайд бўладилар ва буларнинг ҳаммасидан ғофил қоладилару, ҳамма аҳамиятларини махлуқларга қаратадилар, улардан зир титрайдилар. Ҳолбуки, махлуқлар қалбда нималар борлигини билолмайдилар.

Кўпинча шундай бўладики, омма одамлар биладиган талайгина маълумотлардан ўша маълумотларни билишни истаган ва билишга интилганлар беҳабар қолишади. Инсон заифлик, нуқсон ва ғафлатдан иборатдир. Шу боисдан гоҳида сиз душманингизни катта даражага кўтариб, дилингизда унга нисбатан кучли қўрқувни экиб қўйишингиз билан ўзингиз билмаган ҳолда унга хизмат қилиб қўясиз. Эй биродарлар, бундай қўрқув мусулмонларнинг энг оғир кишани бўлади. Мусулмонлардан баъзи бир одам дини учун ҳеч вақо қилишга қодир эмас. Нега? Чунки у ваҳима, шубҳа ва гумонлардан талмовсираб юради.

Субҳаналлоҳ!.. Қанийди, шу қўрқинчинг танҳо ва олий Парвардигоримиздан ёки ўнг ва сўл томонларингда юрган фаришталарнинг кузатишидан бўлганидайди. Ана шунда сен гуноҳу маъсиятлардан ажралиб, ошкор ва пинҳона ҳолатларингда улардан тийилган бўлардинг. Аммо махлуқлардан бу даражада қўрқишинг тавҳидга жиддий хавф солади. Чунки у сени эзгу амал ва тоату ибодатлардан тўхтатиб, номусулмон ва фосиқ кимсаларга ўхшатиб қўйди. Сен у тўфайли иймон сиймосидан воз кечдинг, илминг баҳридан ўтдинг ва одамлар ўртасида амал қилишни

тарк этиб кетдинг. Сенинг бор шаштингни сўндириб, дамингни ичинга тушириб юборган нарса ҚЎРҚУВ бўлади. Нимадан чўчийсан?! Қани сенда мўминларнинг вазминлиги, осойишталиги?!

Расулulloҳ соллalloҳу алайҳи ва саллам Маккадан Мадинага ҳижрат қилганларида пинҳоний суратда йўлга чиққан эдилар. У зот душманлар қўлига тушиб қолмаслик учун ҳамроҳлари билан пана-пастқам жойлардан ўтиб, торгина ғорда паноҳ топиб ўтирганларида ҳамманинг оғзида у кишининг исмлари такрорланарди. Маккаликлар учун уларнинг бошлари керак эди. Ҳаттоки улар Муҳаммад соллalloҳу алайҳи ва салламни тирик ёки ўлик ҳолда келтирган кимсанинг мукофотига юзта туя, балки бундан-да кўпроқ нарсаларни ваъда қилдилар. Аллоҳнинг душманлари Расулulloҳ соллalloҳу алайҳи ва салламни йўқ қилиш учун бор имкониятларини сафарбар қилдилар. Аммо у зот эса ҳамроҳларига қараб: **"Қайғурма! Албатта Аллоҳ биз билан бирга!"** дер эдилар. (Тавба сураси, 40-оят). У зотнинг довуракликлари, Аллоҳдан бўлган қаттиқ қўрқинчлари-ю махлуқлардан чўчимасликларига қаранг. Улар бу сўзларни ҳамма ёқнинг тит-питини чиқарган душманлари ғор оғзига етиб келган дақиқада айтган эдилар. Эй дўстлар, эътибор бердингизми, у киши: **"Қўрқма! Албатта Аллоҳ биз билан бирга!"** деганлари йўқ, балки: **"Қайғурма! Албатта Аллоҳ биз билан бирга!"** деб айтдилар.

Ҳатто Абу Бакр ҳам ўзлари учун қўрқувга тушган эмасдилар, балки бу қавмнинг шунчалик тубан кетганидан хафа бўлиб, Аллоҳнинг даъвати ва Расулulloҳ соллаллоҳу алайҳи ва саллам учун кайғуга ботган эдилар. Шу боисдан Набий соллаллоҳу алайҳи ва саллам у кишини **"Қайғурма!.."** деб юпатдилар. Бу Аллоҳ таолонинг ўз элчиси ва мўъминларга туширадиган осойишталигидир.

Бадр ва Ҳунайн жанглирида мўъминлар учун ёппасига осойишталик тушган эди. Аллоҳ уларга осойишталикни туширган маҳалда ўлим яққол кўз ўнглирида турган, бошлар узилиб, ерга думалаб тушаётганини аниқ кўриб турар эдилар. Улар қалбларидаги кучли иймон, Аллоҳга бўлган қаттиқ таваккул ва мустаҳкам ишонч туфайли бу ҳолатдан эсанкираб қолмадилар ва чўчиб кетмадилар.

Имом Муслим ривоят қилган ҳадисда айтиладики, кофирлар мўъминларни диндан қайтариш учун чуқурлар кавлаб, у ерни ўтинлар билан тўлдириб, оловлар ёқдилар. Кейин иймон келтирганларни ўша ерга олиб келдилар. Кимки иймонидан воз кечмаса, ўрага улоқтирдилар. Бир аёл эмизикли гўдаги билан оловли чоҳ оғзига олиб келинди. У аёл гўштар куйиб, оловда пишаётганини кўриб турар, бунинг ўткир ҳиди шундоққина димоғига гүпиллаб уриларди. У ҳозиргина тирик бўлган тананинг қоп-қора кўмирга айланишини кўриб турса ҳам ортга чекинмади. Иймон қуввати билан олга босди, Аллоҳ унинг қалбига солган осойишталик билан ўзини тутиб қолди ва ўша ерда шаҳид бўлди.

Иззат ва куч-қудрат аллоҳникидир

Набий соллаллоҳу алайҳи ва салламдан келган саҳиҳ ривоятга кўра, шаҳид ўлим оғриғидан фақатгина бир нарсанинг чақиш оғриғини (нари борса чаён чаққанидек оғриқни) сезади, холос. Бунни қаранги, Аллоҳ таоло сиздан дастлабки қадамни талаб этиб, Ўз ҳузуридан тавфиқ бериши ва қўллаб туришини ваъда қилди. Дастлабки дадиллигингизга мукофот ўлароқ, қалбингизга хотиржамлик ва осойишталик солишини билдирди. Бу нарса тарих давомидаги барча ислоҳчи кишилар ва мўъминларда бўлиб келган.

Ибн Қаййим раҳимаҳуллоҳ устозлари Имом Ибн Таймияни сифатлаб, бундай деган эдилар:

"У зот ўзларини босиб олган киши эдилар. Хавф-хатарлар кучайиб, дилларимиз ларзага тушган ҳолларимизда ҳузурларига келар эдик. У кишини кўрардигу, дилларимиздан хавотирлар йўқолиб, тарқаб кетарди. Қачонки сўзласалар, қалбларимизга иймон, ишонч ва таваккул биносини қуриб қўярдилар".

Субҳаналлоҳ! Шундай бир арзимас, майда-чўйда ишлар борки, юраксиз одамлар наздида ўсиб, каттакон тоғдек бўлиб қолади. Яна шундай кўпчилик наздида улкан ва буюк ишлар борки, иймон аҳли наздида кичрайиб, ҳеч нарсадек бўлиб қолади. Шоир айтганидек:

Машаққатлар қатъият аҳлининг даражасига лойиқ равишда келади,

Олийжаноб кишилар даражасига қараб олиймақом ишлар келади.

Майда одамлар учун ишларнинг майдаси улкан туюлади, Буюклар учун эса улкан ишлар ҳам майдадек туюлади.

Буюк инсон кўзига катта ишлар ҳам кичик кўринаверади, боиси, у уларни босиб ўтади. Масалан, Аллоҳ йўлида шаҳид бўлиш йўлини танлаган мўмин киши учун бировнинг уни сўккани, масхара қилгани, дўқ-пўписа қилгани, ургани, тазйиқ ўтказгани, бойлигини тортиб олгани, мансабидан тушириб, унвонларини олиб қўйганининг нима қўрқинчли жойи бор? Моддомики, у Аллоҳ йўлида шаҳид бўлиш пайига тушган экан, бундан берироқдаги ишларнинг ҳаммаси унинг учун чакана ва енгил-елпи ишлар бўлиб қолади. У агар лозим бўлиб қолса, осонликча бор давлатининг баҳридан ўтади-қўяди.

Бугунги кундаги мусулмонларни ваҳималар адои тамом қилиб, рамақижон қилиб қўйган. Мусулмон кишида шахсий қувват: иймон қуввати, Аллоҳга ишонч қуввати, сўнгра ўзига ишонч қуввати, тўғри йўл тутаётганини аниқ билиш, ўзининг нусрат қозонишидан кўнгли тўқ бўлиш ва Аллоҳнинг ваъдасига ирониш деган нарсалар топилмай қолди.

Агар инсон ҳамиша касалликка йўлиқишдан чўчиб яшайдиган бўлса, шунинг ўзи касаллик эмасми? Ҳа, бу - касаллик. Эҳтимол бу

Иzzат ва куч-қудрат аллоҳникидир

- давосиз бир касаллик. Унинг давоси фақатгина Аллоҳга иймон ва Унга таваккул қилишдир. Чунки бу даволаб бўладиган бадан касаллиги эмас, ваҳимаю гумонлардан иборат руҳий касалликдир. Шунинг учун маъноси тўғри бўлган бир афсонада айтиладики, бир киши вабо касаллигининг бир шаҳарга қараб кетаётганини кўриб қолибди ва ундан: "Қаерга кетаяпсан?" деб сўрабди. У: "Фалон шаҳарга беш минг одамни ўлдириш учун кетаяпман", деб жавоб берибди. Шундан сўнг бу одамга ўша жойда эллик минг кишининг ўлгани ҳақида хабар келади. Кейин у вабони ўша жойдан қайтаётган ҳолда учратади. "Қаердан келаяпсан?" деб сўрайди ундан. Вабо: "Фалон жойдан келаяпман, у ерда беш минг одамни ўлдирдим", деб жавоб беради. Киши унга: "Сен эллик минг одамни ўлдирдинг!" деб айтади. Шунда вабо: "Йўқ, мен беш минг одамни ўлдирдим. Қолганлари ваҳимадан қирилиб кетишди", деб айтган экан.

Кўрдингизми, ваҳима бу - қотил. Душманлар мусулмонлар руҳиятидаги мана шу нозик нуқтани илгаб, ундан усталлик билан фойдаланмоқчи бўлишяпти.

Гоҳида дин душманларининг имкониятлари ва уддабуронликлари ҳақида ҳаддан ортиқ бўрттирилган хабарлар қулоққа чалинади. Эмишки, душманлар ҳамма ёққа айғоқчи қўйиб ташлашган, шунинг учун бировни даъват қилмаслик керак, ҳечам масжидларга кирмаслик керак, чунки бунини маҳалла посбонлари кўриб қолиши мумкин. Яна эмишки, "қулоқ"лар ҳамма жамоатларни "ишғол" этишган, ҳар битта жамоат қачон

ташкил топган, уни ким бошқаради, нималардан дарс беради, кимлар иштирок этади, йиғилишлар қаерда бўлади, буларнинг ҳаммаси махфий хизматларга беш қўлдай маълум, фақат улар арқонни узун ташлаб қўйишган. Сизнинг қачон ва қаерда туғилганингиз, қаерларда ўқиб, кимлардан дарс олганингиз, нечта жойда ишлаганингиз, қандай касалликлар билан оғриганингиз, қачон машина олгансизу, қачон уй алмаштирганингизни ҳам кўз юмиб туриб айтиб беришади. Сал бўлмаса, улар сизнинг ҳозир нималарни ўйлаётганингизу, қачон ва қаерда вафот этишингизни ҳам билиб қолай дейишади. Улар шундай моҳир, шундай ўстомонки, манаман деган эҳтиёткор ва тақводор ҳам уларнинг қўлига тушганидан кейин эшилиб қолади. Уларнинг ҳар биттаси шундай ўткир психологки, энг оғзига маҳкам одам ҳам уларга қандай тилини бериб қўйганини билмай қолади. Уларнинг шундай аппарат ва уколлари борки, энг "соқов" одамни ҳам "сайратиб" юборади...

Тўғри, уларда қувват ва тажриба йўқ эмас, лекин бунчалик фантастик ва афсонавий даражада эмас-да! Ҳолбуки, уларнинг ўзаро адоват, гуруҳбозлик, мансаб талашиш, зимдан кураш каби нозик томонлари борки, буларни кўрсатмасликка ҳаракат қилишади. Аллоҳ таоло яҳудий ва мунофиқлар ҳақида айтган:

"Сиз уларни бир деб ҳисоблайсизу, аммо диллари хилма-хилдир. Бунга сабаб уларнинг ақлсиз қавм эканликларидир".
(Ҳашр сураси, 14-оят).

Айрим биродарлар мусулмонлар анқовсираган, содда, гўл бўлиб қолмасинлар деган яхши ниятда дин душманларининг афсонавий қудратлари ва кўз кўриб, қулоқ эшитмаган ноёб услублари ҳақидаги хабарларни гапириб юришади. Афсуски, бу яхши ниятлар кўпинча аро йўлда қолиб, "қимматли" маълумотлар иймони заифларга акс таъсир кўрсатади.

Мусулмонлар қалбига ғулғула солиб, уларни карахт аҳволга солишнинг нима кераги бор?! Бунинг таъсирида баъзи бировлар юраги така-пука бўлиб, ўнгу сўлга ўн марталаб аланг-жаланг қараб олгандан кейингина зўрға бир ишга киришади. Ишини бир амаллаб яқунлаб олганидан кейин ҳам чумчуқ пир этса, юраги шир этар даражада саросима ичида юради.

Юқоридагидек муболағали маълумотларни тарқатиб юриш Ислом аҳлининг маънавиятини сўндириб, ёшларнинг тарбиясига салбий таъсир кўрсатади, уларни довюрак, мард, Аллоҳ йўлида ҳеч нарсадан тап тортмайдиган илғор ва жасур ўғлонлар қилиб тарбиялаш ўрнига, ўзининг соясидан кўрқадиган, довдир ва лапашанг кимсаларга айлантириб қўяди. Бир инсоннинг эзгу амаллар қилиб, дин йўлида жиҳод қилиб, илм олиб, таълим бериб, инфоқ-эҳсонлар қилиб, яхшилик ва тақво йўлида ҳамкорлик қилиб, кўзга тушиб қолиши ё ҳар қандай кўринишдаги озор ёки тазйиққа дучор бўлиши, шубҳасиз, буларнинг барчасидан саломат бўлиб, ҳеч қандай амал қилмай юришидан яхшироқдир.

Зўравонликда тенги йўқ Фиръавн ўз замонидаги мўъминларни камситиб: **"Булар шубҳасиз, озгина тўдадир. Булар бизга ашаддий душманлардир!"** - деб айтарди. (Шўро сураси, 54-55-оятлар). Ҳа, у мана шундай манмансираган эди. Лекин Аллоҳ субҳанаҳу ва таоло унинг тадбирини барбод этиб, ёвуз тузумини ағдариб ташлади. Бани Исроилдан бўлган заиф бечораларни эса пешволарга айлантирди, уларни ер юзига ҳоким қилди. Фиръавн ва унинг тўдасига улар қўрқиб юрган нарсани рўпара қилди.

Аллоҳ таолонинг бу диктаторга ишлатган катта бир макри шу бўлдики, Фиръавн ва унинг қонхўр режимига қарши кўзғалган ҳаракатнинг етакчиси унинг кўз ўнгида ва саройида тарбия топди. Ҳикматли Парвардигор бу билан **ишларнинг тадбири** Оқ уй, Конгресс, Олий Мажлис ёки бошқа бир зўравоннинг қўлида эмас, балки осмонда эканлигини одамларга яққол кўрсатиб қўйди. Демак, чинакам бошқарув осмонда экан.

"Сизларнинг ризқингиз ва сизлар ваъда қилинаётган нарса осмондадир". (Зориёт сураси, 22-оят).

Инсонлар эса нимжонгина асбоблар, холос. Аллоҳ таоло уларнинг қўли орқали Ўзи хоҳлаган нарсаларни ижро этади. Қачон ваҳима, гумон ва ҳадиксирашдан қутулиб, ўзимизни эркин ҳис қиламиз? Афсуски, қанчадан-қанча даъват ва эзгу ишлар фурсатини хавф-хатар, кузатув ва тазйиқлар баҳонасида қўлдан бой бердик.

Баъзи бир одамлар: "Эҳ, фалончининг кўзига тушиб қолдим, у менинг диндорлигимни билиб қолди, энди албатта мени тинч қўймайди", деб, қилиб юрган ишларини йиғиштириб қўяди. Фалончида ақл бор бўлса, ахир сендаям ақл бор. Аллоҳ таоло ҳамма ақлни кофиру мунофиқлар ва хавфсизлик хизматларига бериб қўймаган-ку! Балки Ислом аҳлининг ақл-идроки ҳамма инсонлар ақл-идрокидан ўткирроқ ва теранроқ ҳисобланади. Чунки уларнинг ақллари ваҳй ва иймон нури билан ёришиб туради, Аллоҳнинг Ўзи уларни тўғри йўлга солиб, тавфиқ беради. Нима учун энди "мусулмонлар ҳеч нарсага ақли етмайдиган лақма, довдир бўлади, уларнинг устларидан кулиб, эрмак қилса бўлаверади", деган фикр пайдо бўлиши керак? Жон биродар, кўнглингизни тўқ, ўзингизни эркин тутиб иймон ва ишонч билан ҳаракатга тушинг, амалга киришинг, сиз хато ишни ёки ҳаром амални қилаётганингиз йўқ-ку! Биз бу билан эҳтиёт чоралари ва тадбир билан иш қилишни қоралаётганимиз йўқ, албатта ҳар бир ҳаракат тадбир ва таваккул асосида бўлиши керак, бу суннат. Душманни ғафлатда қолдириш, ибодатларда хотиржам бўлиш, мўминлар орасида ихтилофларнинг келиб чиқмаслиги, сафларнинг изчиллиги, ҳаракатларнинг давомий бўлишлиги, душманга сир бермаслик, уларнинг заиф томонлари-ю, сирларини ўрганишлик ва шунга ўхшаш кўп ишларда ва хусусан жиҳодий ҳаракатларда зарур эҳтиёт чоралари ҳийла-тадбирларни ишга солишлик Пайғамбаримиз соллалоҳу алайҳи васаллам ва салафи солиҳийнларнинг суннатларидандир. Аммо биз айтмоқчи бўлган нарса душмандан эҳтиёт бўламан деб қилиб турган ёки қилмоқчи

бўлган ҳаракатларни бутунлай тўхтатиб қўйишдир. Албатта бу мазаммат қилинадиган, ёмон ишлардандир.

Гиёҳвандлик билан шуғулланадиган- ларга бир қаранг, улар шариатга зид, қонун ва жамиятга қарши, оилавий ҳаёт ва фитратга тескари, умуман ҳамма нарсага қарама-қарши бўлган бир иш билан шуғулланишади. Шунга қарамай, бу ишлар ривожланиб, тобора тармоқ отиб бораёпти. ХХттоки уларнинг изига тушиб, уларга қарши кураш олиб бораётганлар ҳам "уларни буткул йўқ қилиб юборишнинг иложи йўқ", деб, салкам умидсизликка тушиб қолишаёпти. Айрим давлатларда гиёҳвандларга ўлимга қадар бўлган энг қаттиқ жазолар қўлланаётган бўлса ҳам, улар озаймаяпти. Уларни кўрасиз, баъзилари қамоққа тушади, жазоланади, яна шу иш билан қамоққа қайтади, бошида калтақлар синади, барибир бу разил ишидан орқага қайтмайди...

Бу ишлар Имом Аҳмад замонларидаги бир ўғрининг сўзларини эсга солади. Зиндондаги маҳбуслар ҳар қачон эшик очилганда янги меҳмон ким эканлигига қизиқиб, тўпланиб олишар, чапак чалиб, хохолаб кутиб олишарди. Бир гал эшик очилади-ю, ароқхўр ёки киссавур ўрнига чеҳрасида иймон нури балқиб турган, ишонч ва таваккули шундоққина намоён булиб турган бир вазмин киши кириб келади. Маҳбуслар бир-бирларидан: "Бу ким бўлди?!" деб сўраб қолишади. Бу Аҳли сунна имоми Имом Аҳмад раҳимахуллоҳ эдилар. Шунда ҳатто фосиқлар ҳам: "Аллоҳга қасамки, бу одамнинг бизнинг устимизда ҳаққи бор", деб юборадилар. Улардан бири Имом Аҳмад олдиларига келади ва қўлоқларига

Иzzат ва куч-қудрат аллоҳниқидир

пичирлайди: "Эй Аҳмад, мен ўн дирҳам туфайли ўн марта қамалганман: ўғрилиқ қиламан, қамаламан, кейин чиқиб яна шу ишимни қиламан. Сенга дарра урилиши ҳеч нарса эмас. Бор-йўғи биринчи-иккинчи дарраларни сезасан, ундан кейин ҳеч нарса сезмай қоласан".

Биз ботил йўлларни танлаган коммунистлар, илмонийлар ва бошқа куфр аҳлларидадан ўз эътиқодлари йўлида ўлдирилган, қамоққа ташланган, жуда узоқ муддат "ўтириб чиққан", азият чеккан, қувилган, ит кунини бошидан кечирган, ҳамма имконият ва соғлигини йўқотиб, мол-мулки-ю ҳуқуқларидадан маҳрум бўлган одамларни биламиз. Ўзларига пайғамбарларни ўрнак тутган аҳли Исломулар даъват қилишади, Аллоҳ йўлида жиҳод қилишади, илму олишади, таълим беришади-да, сўнгра ҳеч қандай сўкиш эшитишмайди, мартабаларидадан жудо бўлишмайди ва тазйиққа учрашмайди деб ўйлайсизми?!

Ҳозирги кундаги баъзи ваҳима ва гумонлар

Ҳозирги кунда муслмонлар орасида тарқалган яна бир касаллик куч-қудрат ва азизликни Аллоҳ ва ислом аҳлида эмас, балки кофирлар томонда деб ўйлашлиқдир. Лекин Аллоҳ таоло айтадики:

"Уларнинг (кофирларнинг) олдида иззат, куч-қудрат излайдиларми? Албатта иззат, куч-қудратнинг барчаси Аллоҳнинг ҳузуридадир." (Нисо-139)

Бундай ярамас касалликка чалинганлар ислом душманлари томонидан тарқатилган ҳеч бир ҳужжатсиз миш-мишларга ишониб қанчадан қанча қилиниши керак ва фарз бўлган амалларни тарк этадилар. Ўзлари тарк этганлари етмагандек бошқаларни ҳам бу шубҳа ва ваҳималарга тушириб гуноҳлари устига яна гуноҳ орттирадилар. Бунга мисол ҳозирги кунда моллари ва жонларини Аллоҳ йўлига тикиб, умматни зулм ва тажовуз чангалидан қутқариш учун қўлларига қурол олган уммат авангардлари ҳақидаги таг-тугсиз шубҳалардир. Эмишки улар яҳудий ва насоро махфий ташкилотларининг сиёсий ўйинларида иштирок этаётган мунофиқ ва ёлланма шахслармиш(Аллоҳ сақласин!). Энг қизиғи шундаки бу сафсаталарни уялмасдан тарқатиб юрганларга қарата бунга бирон бир далилингиз борми дейилса, улар бунга далил сифатида кофирларнинг куч-қудрати, уларнинг 10 йиллик, 20 йиллик, балки 100 йиллик “бехато” режалари, макр ва ҳийлалари ҳақида лоф уришдан нарига ўта олмайдилар. Бу билан уларнинг ўзлари инсон ва жин шайтонларининг заиф ҳийла-найранглари домига тушиб қолаётганларини англаб етмайдилар. Аллоҳ таоло уларнинг ҳийлалари заиф эканини эслатиб шундай дейди:

“...Бас шайтоннинг дўстларига қарши (қитол) жанг қилинг. Албатта, шайтоннинг ҳийласи заифдир.” (Нисо-76)

Яъни улар сиз ўйлаганчалик бутун дунё ва мўъминлар устидан тўла ҳукмронлик қиладиган даражада ҳийла-тадбирлар ишлаб чиқишга ва уларни амалда қўллашга қодир эмаслар. Хусусан

Аллоҳ таоло: **“Албатта Аллоҳ ва Росулига иймон келтириб, сўнг бунга шак-шубҳа қилмаган ва Аллоҳнинг йўлида моллари ва жонлари билан жиҳод қиладиганларгина (ҳақиқий) мўминдирлар. Ва фақат уларгина содиқдирлар!”¹** деган маънода Қуръоннинг бир қанча оятларида уларни ҳақиқий содиқ мўминлар деб сифатлаган уммат мужоҳидлари устида кўфрнинг ҳийла тадбирлари ва ҳукмларига ҳеч қандай йўл йўқ эканини, уларни Аллоҳ Ўз ҳимоя ва ҳидоятига олганини қуйидаги оятлардан ҳам билиб олсак бўлади:

“Бизнинг йўлимизда жиҳод қиладиганларни албатта Ўз йўлимизга ҳидоят қилурмиз (яъни тўғри йўлни кўрсатурмиз)”

“Аллоҳ ҳаргиз кофирларга (ҳақиқий) мўминлар устидан йўл бермас!” (Нисо-141).

Ибнул Қоййим ёзадилар: **“Кофирлар Ислому аҳли устидан тўла-тўқис ҳукмронлик қилиб турадилар, деган тушунчага келган киши Аллоҳ хусусида ёмон гўмонга борган бўлади”.**

Ибнул Қоййим ёзадилар:

“Инсон ўзининг ҳам, бошқаларнинг ҳам хоҳиш-ихтиёри Аллоҳ қўлида эканлигига ва У Зот Ўзи истаганидек тасарруф юритишига иймон келтирар экан, энди ҳеч қачон бандалардан қўрқмайди, умидвор бўлмайди ва уларни бирор нарсага

¹ [Хужурот-15](#)

истаганча эгалик қилувчилар сифатида кўрмайди. Аксинча, уларнинг ўзлари бўйсундириб қўйилган, карам инсонлар эканликларини кўради. Уларни ўзларидан бошқа зот бошқарадиган ва хоҳлаганича тасарруф қиладиган кишилар эканликларини англайди. Ана шундан сўнг бу инсон бутун дарду дунёсини Парвардигоридан сўрайди. Ҳеч вақт ожиз бандалар қўлига тиқилмайди. Улардан қўрқиб, умидвор бўлиб юрмайди. Бундай мўминнинг тавҳиди ва таваккули комил бўлади. Ҳуд алайҳиссаломнинг қавмига айтган сўзларини эсланг: "Менинг ҳам, сизларнинг ҳам Парвардигорингиз (бўлмиш) Аллоҳга таваккул этдим. Қимирлаган жон борки, У (Аллоҳ) унинг кокилидан тутгувчидир..."

Агар ваҳимачиларнинг ўзлари ҳақиқий мўъмин бўлганларида моллари ва жонларини Аллоҳ йўлига тикиб қўлларига қурол олган уммат авангардларини нифоқ ва кўфр билан айблашдан олдин, уларни Қуръон ва Суннат тарозусида тортиб кўрсалар бўлмасмиди. Ахир мунофиқни мўъминдан, кофирни муслмондан ажратиб олишимиз учун Қуръон ва Суннатда мукаммал кўрсатмалар мавжуд-ку! Аллоҳ ва Росулидан ҳам тўғрироқ сўзлагувчи ким бор. Улар агар қалбларига чин тақво билан қулоқ солганларида балки қалблари: "Йўқ ҳожам, улар Роббиларининг ҳақ йўлидадирлар. Фақат сиз улардай бўлишга тайёр эмассиз. Нафсингизга бу оғир келяпти, шайтоннинг дўстларидан қўрқаяпсиз. Сиз фақат ҳақ йўлдагиларни қоралаш билан ўзингизни оқламоқчисиз холос" – деган бўлармиди.

Иzzат ва куч-қудрат аллоҳникидир

Яна бир нарсаки, Аллоҳ куч-қудрат ва иззатнинг ҳақиқий соҳибларини ҳам бизга жуда аниқ баён қилди:

“Ҳолбуки, иззат (куч-қудрат) фақат Аллоҳники, Росулиники ва муъминларникидир. Лекин мунофиқлар (буни) билмайдилар.”
(Мунофиқун-8)

Аллоҳ таоло бу оятларда иззат ва куч-қудратни фақат мана шуларгагина хослади. Иззатни бундан бошқалар тарафда кўришликни эса мунофиқликнинг аломатларидан деб айтди. Бу оятга қилинган тафсирларда айтилишича, айнан иззатни бошқаларда кўришлик билан, инсоннинг қалбига биринчи бор мунофиқлик уруғи тушади ва бу баъзи маъсиятлар тўфайли кўкариб, қалбни эгаллайди. Ҳақиқий муъминлар эса иззатни фақат Аллоҳ тарафидан деб қаттиқ ишонишади. Бунга аввалги умматлардан ҳам кўп мисоллар келтириш мумкин. Булардан бири Уҳдуд асҳобларининг мисолидир. Уҳдуд асҳоблари ёниб турган ўра томонга тоғут аскарлари томонидан ҳайдалаётган ва битта-битта ташланаётган вақтда ўзларидан олдин ўрага ташланган муслмонларнинг ёниб қора кўмирга айланаётганини кўриб туриб ҳам иззат ва куч-қудратни фақат Аллоҳ тарафида эканлигига заррача шубҳа қилишмади ва иймонларида собитқадам бўлишди. Ҳозирги пайтдаги баъзи иймони заиф муслмонлар эса умматнинг ҳозирги аянчли аҳволини кўриб, иззат ва қудратни шайтоннинг малайлари бўлмиш кофирлар тарафда кўриб қолишди ва ўзлари сезмаган ҳолда қалбларига нифоқ уруғини тушириб қўймоқдалар.

Эй ваҳима ва ёмон гумонларга тушиб қолган биродар! Сизга қуйидаги насиҳатларни бермоқчиман. Фақат эътибор қилинг бу насиҳатлар менинг шахсий фикрларим эмас, балки бутун борлиқнинг тарбиятқунандаси Аллоҳ ва Унинг танлаган пайғамбарининг насиҳатларидир. Аллоҳ таоло шундай дейди:

“Бирор нарса ҳақида тортишиб қолсангиз, Агар Аллоҳга ва охират кунига иймон келтирган бўлсангиз (яъни иймонингиз бўлса) уни (тортишувни) Аллоҳга ва пайғамбарга қайтаринг! (Нисо-59)

“Қачонки уларга эминлик ва хавф тўғрисида бир иш—хабар етса, уни тарқатиб юборурлар. Агар уни Пайғамбарга ва ўзларидан бўлган ишбошиларга ҳавола қилганларида эди, улардан иш негизини биладиганлари уни англаб етган бўлар эдилар. Аллоҳнинг фазли ва марҳамати бўлмаганида, озгинангиздан бошқангиз шайтонга эргашиб кетардингиз.

Аллоҳнинг йўлида (қитол) жанг қил! Ўзингдан бошқадан масъул қилинмассан. Мўъминларни қизиқтир. Шояд, Аллоҳ кофирларнинг шиддатини даф қилса. “ (Нисо-83-84)

Баъзи кишилар бирор хабарни эшитишлари билан ҳамма ёққа тарқатишга шошиладилар. Бундан исломга фойда борми зарар борми—ўйлаб ўтирмайдилар. Оқибатда душманлар “совуқ уруш” (қуролсиз уруш) деб номланган қабоҳатни ишга солиб, турли

Иззат ва куч-қудрат аллоҳникидир

ёлғонларни тўқиб, мусулмонлар ичида ғулғула ва ихтилофларни тарқатадилар.

Пайғамбаримиз соллалоҳу алайҳи васаллам айтгандиларки: ***“Кишининг ёлғончилигига эшитган нарсасини гапиравериши кифоя қилади” (Муслим)***

Агар мусулмонлар ўз динларига амал қилсалар, бундай лақмалик, нодонлик қилмас эдилар. Чунки ислом ҳукми бўйича эшитган гапни тарқатавериш мумкин эмас. Балки оятнинг давомида келганидек: **Аллоҳнинг йўлида (қитол) жанг қил! Ўзингдан бошқадан масъул қилинмассан. Мўминларни қизиқтир. Шояд, Аллоҳ кофирларнинг шиддатини даф қилса. “ (Тафсирдан)**

Пайғамбаримиз соллалоҳу алайҳи васаллам марҳамат қиладилар:

(Мўминлар ҳақида) ёмон гумондан сақланинглар, чунки ёмон гумон ёлғоннинг каттасидир”

Эй ваҳима ва ёмон гумонларга тушиб қолган биродар! Ёмон гумонингиз сизнинг ҳалокатингизга сабабчи бўлмасин! Мўминларни кўфрга нисбатлашлик, шу баҳона фарзи айн бўлган ибодатни тарк этишлик ҳалокат эмасми!? Шунга яхши билингки сиз қарши бўлсангиз ҳам, ёки лоақал ёрдам бермасангиз ҳам сиз барибир моллари ва жонларини Аллоҳ йўлига тикиб,

маломатчининг маломатидан қўрқмай, умматни зулм ва тажовуз чангалидан қутқариш учун жанг қилаётганларга зарар етказма олмасиз. Пайғамбаримиз соллалоҳу алайҳи васаллам марҳамат қиладилар:

“...Умматимдан бир тоифаси Қиёматга қадар ҳақ устида туриб, ғолиб бўлган ҳолларида (يقاتلون) курашда давом этадилар. Уларга қаршилик кўрсатувчилар ҳам, қийин пайтда ёрдамсиз қолдириб ўзини четга олганлар ҳам уларга зиён келтиролмайди...”

Жаннат арзон эмас

Кимки жаннат йўлини истаса, яхшилаб йўл тадоригини кўриб олсин, ана шунда иши енгил кўчади. Шу йўлга отланган бўлсангиз, ҳар нарсага синиб, букилиб қоладиган нимжон, мўрт бўлманг, йўқса манзилга етолмай қоласиз. Жаннат йўлини Расулulloҳ соллалоҳу алайҳи ва саллам шундай сифатлаганлар: ***“Жаннат ёқимсиз нарсалар билан ўралган, дўзах эса хоҳиш-истаклар билан ўралган”***. Шу йўлда экансиз, гоҳо сизга ака-укаларингиз ёки жуфти ҳалолингиз томонидан танқид ё эътирозлар келиб қолади. Улар бунини сизга хавотир олганларидан ё аҳволингизга ачинганларидан ё йўлингиздан қайтармоқчи бўлганларидан ёки тушунмасликдан қилишади. Биродарлар, мана шундай синовлар қаршисида осойишталикни либос қилиб кийиб олишимиз, вазминликни ўзимизга қалқон қилиб олишимиз лозим бўлади. Аслини олганда булар - оддий, лекин бизнинг даражамизга лойиқ

Иzzат ва куч-қудрат аллоҳникидир

синовлар. Расулulloҳ соллаллоҳу алайҳи ва саллам айтганларки:
"Киши иймони даражасига яраша синовга дучор бўлади".

Модомики, бизга мана шундай синовлар келаётган экан, шунга лойиқ бардам бўлиб турайлик. Банданинг иймони кучайгани сайин, унинг кучлироқ имтиҳонга рўпара бўлишини билган эканмиз, синовлардан лаззатланишни ҳам ўрганайлик. Бошимиздан ўтказган синовларни эса мақтаниб гапириш билан савобларимизни кўкка совурмайлик.

Аллоҳ субҳанаҳу ва таоло Ислом ва унинг аҳлига нусрат берсин, уларнинг душманларини хору зор этсин. Бизларни ихлос ва шижоат билан меҳнат қиладиган ғайратли дин ёрдамчилари ва посбонлари қилсин!